

Andrzej Marcinkowski

Pytania i odpowiedzi prawne

Palestra 41/9-10(477-478), 156-157

1997

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Andrzej Marcinkowski

**Jeżeli trzech powodów występuje z pozwem
o ustalenie wstąpienia w stosunek najmu,
advokat powinien uiścić wpis stały w wysokości 80 zł, czy 240 zł?**

Przepis art. 17 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych stanowi, że pisma wnoszone przez adwokata lub radcę prawnego, które nie są należycie opłacone w wysokości stałej sąd zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty.

Stosownie do brzmienia art. 5 ust. 2 powołanej ustawy pismo wnoszone przez kilka osób podlega jednej opłacie. Tylko w przypadku współuczestnictwa formalnego każdy współuczestnik uiszcza opłatę oddzielnie.

Według przepisu § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 154, poz. 753) wpis stały od pozwu w sprawie ustalenia wstąpienia w stosunek najmu wynosi 80 zł. Sąd zwrócił pozew, gdyż adwokat uiścił opłatę w wysokości 80 zł, a sąd uznał, że opłata wynosi 240 zł, skoro powodów jest trzech.

Pogląd sądu, że skoro powodów jest trzech, to każdy z nich powinien uiścić odrębną opłatę sądową od pozwu, wydaje się nietrafny. Proces o wstąpienie w stosunek najmu należy bez wątplenia do procesów o ustalenie (patrz choćby uchwałę Sądu Najwyższego z 19 listopada 1996 r., III CZP 115/96 – ogł. OSNC 1997, z. 4 poz. 35).

Wydaje się, że w sprawie znajduje zastosowanie przepis art. 72 § 2 pkt 1 k.p.c., mówiący o współuczestnictwie materialnym po stronie powodów.

Według poglądu prof. dr Marii Jędrzejewskiej (*Współuczestnictwo procesowe – istota, zakres, rodzaje*, Wyd. Prawnicze, Warszawa 1975, s. 108):

„Konsekwencją tego będzie szeroka dopuszczalność współuczestnictwa materialnego wówczas, gdy przedmiotem procesu jest ustalenie konkretnego prawa czy stosunku prawnego, a żądanie opierać się będzie na tej samej podstawie faktycznej i prawnej w stosunku do wszystkich współuczestników. Za rozwiązaniem takim przemawia ogólna zresztą tendencja do najszerszego dopuszczenia współuczestnictwa w procesie. Argumenty przytaczane w tych przypadkach, a przede wszystkim ułatwienie wykrycia prawdy obiektywnej i zapewnienie większej pewności w stosunkach ustalanych przez sąd (gdy przez objęcie prawomocnością rozstrzygnięcia jak najszerszego kręgu osób zapobiegamy jednym orzeczeniem konfliktowym sytuacjom w ramach wielu stosunków prawnych), przemawiają dodatkowo za przedstawionym rozwiązaniem”.

W postanowieniu z 9 listopada 1962 r., II CZ 123/62 (ogł. OSNCP 1963, z. 12 poz. 269) Sąd Najwyższy stwierdził, że:

„Ustawa nie uzależnia wysokości wpisu od liczby osób, występujących po stronie powodowej lub po stronie pozwanej, o wysokości bowiem opłaty decyduje liczba pism i liczba roszczeń procesowych”.

Jeżeli więc był jeden pozew (jedno pismo) i jedno roszczenie procesowe, to prawidłowo adwokat uiścił jedną opłatę od pozwu w wysokości 80 zł.

W literaturze przedmiotu i w orzecznictwie nie znalazłem bezpośredniej odpowiedzi na postawione pytanie. Chciałbym jednak przytoczyć uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 2 grudnia 1959 r., 2 CO 10/59 oraz głosę prof. dr. Stanisława Włodyki (ogł. OSPiKA 1960, poz. 329), z których wynika, że „przepis nakazujący zwrot pisma podlegającego opłacie stałej, gdy wniesione zostało bez tej opłaty przez adwokata – nie może mieć zastosowania, gdy «do właściwego zrozumienia pewnego przepisu dochodzimy dopiero w drodze zawilej interpretacji», czyli – mówiąc inaczej – wówczas, gdy wysokość opłaty stałej jest wątpliwa”.